Station A
STOP

بفرمایید امکانات رایگان

مدیریت شهری برای شهروندان پایتخت خدمات متنوعی ارائه می کند

گزارش
مریم باقرپور
روزنامه‌نگار

بعضی‌ها معتقدند تهران دیگر مثل قدیم نیست و شانه‌های افراد زیر بار فشارهای سخت اقتصادی در حال خرد شدن است و اجاره‌بهای سنگین، هزینه‌های تردد، آسیب‌های مختلف و بیکاری خیلی‌ها را مجبور به مهاجرت به شهرهای اطراف کرده است؛ از این‌رو مدیریت شـهری با درک شرایط موجود، برای کاهش آسـیب‌ها و ایجاد روحیه نشاط و شـادابی میان آدم‌ها، با انجام اقدامات و ارائه خدماتی رایگان، سعی در بهبود اوضاع دارد تا کمک‌حال مردم باشد. کافی است فرد متقاضی به مرکز موردنیازش مراجعه کند و از آن امکانات بهره‌مند شود، حالا فرقی ندارد این فرد کودک باشد یا کهنسال. برای هر گروه جامعه انواع و اقسام خدمات و امکانات رایگان درنظر گرفته شده است.

دیدگاه
پریسا نوری؛ روزنامه‌نگار

امدادگری به سبک مدیریت شهری

سازمان رفاه و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران در زمره سازمان‌ها و مؤسسات زیرمجموعه شهرداری است که از اواسط دهه ۸۰ و با هدف محرومیت‌زدایی، کارآفرینی اجتماعی و... راه‌اندازی شد. ایجاد خانه‌های کارآفرینی، سـاماندهی معتادان متجاهر، تسهیل ایجاد کسـب‌وکار برای افراد بی‌بضاعت و... بخشی از فعالیت‌های این سازمان اسـت که در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی شـهرداری در این سال‌ها انجام شده اسـت. گواه این حرف قصه زندگی افرادی است که از بد روزگار با انواع آسیب‌ها گره خورده بوده ولی در سایه حمایت این سازمان مسیر زندگی‌شان عوض شده است. مرور روایت زندگی این افراد خالی از لطف نیست.

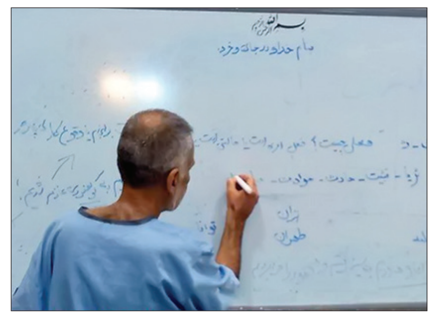

کشف هنر «زهرا» کوچولو

یکی از اهداف مراکز «پویاشهر» وابسته به سازمان خدمات اجتماعی شهرداری، کشف اسـتعداد پنهان کودکان کار و حمایت آنها در مسـیر شـکوفایی استعدادشـان است، موضوعی که درباره ده‌ها کـودک از جمله «زهرا» کوچولو محقق شده اسـت. او که فقط ۸سال داشـت و در حسرت رفتن به مدرسه، مجبور بود با گلفروشی و پاک کردن شیشه ماشین‌ها در چهارراه‌ها کمک خرج خانواده و پدر مریض باشد، یک روز به مرکز پویاشهر محله شـادآباد رفت تا به کمک مددکاران مرکز، سـواد خواندن و نوشتن یاد بگیرد. هنوز چند روز از حضور زهرا در این مرکز نگذشـته بود که نقاشی‌هایش توجه مددکاران را جلب کرد. آنها متوجه شدند این دخترنچه که بدون آموزش چنیـن نقش‌های زیبایی می‌کشد حتما استعداد شگرفی دارد. مددکاران دوره‌های آموزشی تخصصی را برایش فراهم کردند و بعد از گذراندن این دوره‌ها زهرا توانسـت تابلوهای نقاشی بسیار زیبایی از مناظر به تصویر بکشد. حالا زهرا کوچولوی هنرمند نه‌تنها دیگر در خیابان کار نمی‌کند بلکـه علاوه بر درس خواندن فعالیت خودش را در حوزه نقاشـی ادامـه می‌دهد. ماجرا همین جا تمام نمی‌شـود، زهرا کـه دل بزرگی دارد علاوه بر درس خواندن و آموزش نقاشـی به‌صورت حرفه‌ای، به کودکان مرکز پویاشهر محله شـادآباد که بیشتر آنها جزو کودکان کار هستند، نقاشی یاد می‌دهد.

معتاد متجاهری که معلم شد

روایت دوم قصه زندگی «امیرعباس» اسـت که با داشتن مدرک کارشناسی ارشد زبان انگلیسی، دنبال درس خواندن و ادامه تحصیل بود. این جوان نخبه که به نوعی هیچ کاری به انـدازه مطالعه حالـش را خوب نمی‌کرد، سرمسـت از موفقیت‌هایش بود که ناگهان بـا یک لغزش در چاه تاریک اعتیاد افتاد. ماجرا این بود که امیرعبـاس با این تصور که موادمخدر تنها به سـراغ افراد بی‌سواد و قشر پایین جامعه می‌رود و آدم‌های پولدار و تحصیلکـرده هیچ وقت گرفتار نمی‌شوند، ناخواسـته در جمع افراد معتاد و دوستان ناباب قرار گرفت و وقتی به‌خود آمد دید در دام اعتیاد گرفتار است. او که به‌خاطر اعتیاد خانواده و شغلش را از دست داده بود هر شب در بوستان‌ها می‌خوابید و هر روز بیش از روز گذشته در باتلاق خودساخته اعتیاد فرو می‌رفت. زندگی امیرعباس به‌معنای واقعی تباه شـده بود و اطرافیان که از دور حال و اوضاعش را می‌دیدند افسـوس می‌خوردند که کاری برای نجات این جوان نخبه از دستشان برنمی‌آید. ماه‌ها گذشت تا اینکه یک شب زمسـتان که امیرعباس از فرط سرما در لابه‌لای شمشـادهای یکی از خیابان‌هـای جنوب تهران مچاله شـده بود در طرح جمع‌آوری و ساماندهی معتادان متجاهر سـازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی تهران شناسایی و به مرکز یاورشـهر یک هدایت شد. حالا ماه‌ها از آن شب گذشـته و امیرعباس علاوه بر ترک اعتیاد، برای دیگر مددجویانی که سواد خواندن و نوشتن ندارند، کلاس نهضت سوادآموزی برگزار می‌کند و تعدادی از مددجویان با حضور در کلاس‌های درسش، توانسته‌اند خواندن و نوشتن یاد بگیرند. این جوان نخبـه تصمیم دارد بعد از ترک مرکز یاورشهر، به‌دنبال آرزوهایش برود و مثل گذشته حال خوب را با مطالعه و تحصیل تجربه کند.

از دستفروشی تا کارآفرینی

روایت زندگی «علیرضا» و «ستایش» ۲ کودک ۹ و ۱۱ساله است که سال گذشته به‌دلیل فوت پدر، به ناچار مدرسه را رها و همراه مادرشان «لیلا» در خیابان دستفروشی کردند. لیلای غمگین از ترک تحصیل بچه‌ها، از همسایه‌ها شنیده بود که مرکز پویاشهر محله به بچه‌های بازمانده از تحصیل آموزش می‌دهد. برای همین یک روز دست بچه‌ها را گرفت و به آن مرکز برد و این آشنایی موجب تحول در زندگی آنها شـد. علیرضا و سـتایش در هفته‌های اول حضورشان در مرکز، در کنار دستفروشـی درس هم می‌خواندند تا اینکه یکی از مددکاران که متوجه دستفروشی لیلا شده بود از او خواست در دوره‌های رایگان آموزش خیاطی مرکز شرکت کند. لیلا خانم که در خیاطی اسـتعداد داشت خیلی زود در این حرفه مهارت پیدا کرد و در کارگاه تولید پوشـاک مشغول به‌کار شد. با گذشته ماه‌ها حالا لیلا علاوه بر کار به چند بانوی سرپرسـت خانوار خیاطی یاد می‌دهد و به زعم مددکاران مرکز، یک کارآفرین چیره‌دست شده است. این مادر سرپرست خانوار این روزها خوشحال‌تر از همیشه است چون با درآمد خیاطی، هزینـه زندگی خود و بچه‌هایش را تأمین می‌کند و علیرضا و ستایش به جای دستفروشی هر روز به مدرسه می‌روند.

خدمات اجتماعی
دستگیری از نیازمندان

هزینه‌های درمان، مشاوره، آموزش و مواردی از این دست، باعث دلسردی افراد می‌شود، اما در برخی مراکز می‌توان از این خدمات رایگان استفاده و حتی دستاوردهای خود را عرضه کرد.

نام‌فعالیت: **پایش سلامت**
جامعه‌هدف: **کودکان تا کهنسالان**
تعداددرتهران: **۲۲ منطقه**

نوع فعالیت

پایش سلامت رایگان شهروندان یکی از خدمات رایگان اداره کل سلامت شهرداری تهران است که در زمینه تست قند و فشـارخون، مشـاوره‌های رایگان روانشناسـی، خانوادگی و... در بوسـتان‌ها، مسـاجد، بخش جنبی برنامه‌ها و محوطه محل برگزاری نماز جمعه ارائه می‌شود.

نام‌فعالیت: **همراه سرا**
جامعه‌هدف: **همراهان بیماران**
تعداددرتهران: **۵ مرکز**

نوع فعالیت

اقامتگاه موقت برای آن دسته از همراهان بیمارانی که مکانی برای اسکان ندارند، ایجاد شده است. این خدمت برای جلوگیری از چادرخوابی در نزدیکی بیمارستان‌ها و به همـراه خدمات حمایتـی مانند غـذای رایگان و کمک‌های اجتماعی (کمک در هزینه درمان) انجام می‌شود.

نام‌فعالیت: **شهردخت**
جامعه‌هدف: **دختران**
تعداددرتهران: **۷ مرکز**

نوع فعالیت

از شهردخت‌ها به‌عنوان تنها پاتوق‌های دخترانه نام برده می‌شود که در آن برای علاقه‌مندان از کلاس آموزشی تا مهارت آموزشی و... تدارک دیده‌اند. استفاده از این مراکز برای دختران بی‌سرپرست و بدسرپرست رایگان است.

نام‌فعالیت: **بازارچه‌های خوداشتغالی**
جامعه‌هدف: **بانوان خودسرپرست و بی‌سرپرست**
تعداددرتهران: **۶ بازارچه**

نوع فعالیت

یکی از مهم‌ترین مشکلات زنان سرپرست خانوار، ضعف دسترسی به فرصت‌های شغلی و نداشتن درآمد مستمر است، اما با پیگیری اداره کل امور بانوان شهرداری تهران این افراد می‌توانند دستاوردهای خود را در بازارچه‌های دائمی و موقت و بدون پرداخت هزینه بفروشند.

نام‌فعالیت: **خدمات مشاوره**
جامعه‌هدف: **کودکان، نوجوانان، جوانان و سالمندان**
تعداددرتهران: **۳۵۷ سرای محله**

نوع فعالیت

بهره‌مندی از خدمات مشاوره نیازمند هزینه زیادی است، اما در سراهای محله زمینه‌ای فراهم شده که شهروندان با شرکت در کارگاه‌های آموزشی از خدمات مشاوره فردی مانند تحصیلی، ازدواج، رفتار با فرزند و... بهره‌مند شوند.

نام‌فعالیت: **خاکسپاری در آرامستان**
جامعه‌هدف: **ساکنان پایتخت**
تعداددرتهران: **۱ مکان**

نوع فعالیت

آرزوی همه این است که گذر کسی به بهشت‌زهرا(س) نیفتد، اما مرگ حق است و همه شهروندان تهرانی یک قبر رایگان در قطعات روز دفن در آرامستان دارند، اما سایر طبقه‌ها را بازماندگان باید در مدت مشخص رزرو کنند. در این میان هزینه کفن و دفن کودکان زیر ۷سال هم رایگان است.

فضای سبز
ریه‌های تنفسی شهر

شاید داشتن مزرعه‌ای کوچک حتی در حد یک کرت برای خیلی‌ها در تهران رؤیا باشد، اما با بهره‌مندی از خدمات رایگان در حوزه فضای سبز می‌توان هم آموزش دید و هم برای خود مزرعه داشت.

نام‌فعالیت: **آموزش نگهداری گیاهان در مراکز تخصصی**
جامعه‌هدف: **علاقه‌مندان به کاشت، نگهداری و پرورش گیاهان**
تعداددرتهران: **۹۰ مرکز**

نوع فعالیت

در کلینیک‌هـای گل و گیـاه که به نـام مراکز تحقیقات، آموزش و مشاوره فضای سبز شناخته می‌شود، علاقه‌مندان به کاشـت و پرورش گل‌ها و گیاهان، می‌توانند در دوره‌های آموزشی مراکز شرکت و همچنین برای درمان و احیای رایگان گل و گیاه خود مراجعه کنند.

نام‌فعالیت: **مزرعه خانواده**
جامعه‌هدف: **همه شهروندان**
تعداددرتهران: **۱۲ مرکز**

نوع فعالیت

برای آن دسته از شهروندانی که خانه‌ای کوچک دارند، این روزها امکان کاشـت سـبزی و گیاهان دارویی و برداشت آن به شرط نگهداری خود فرد در بوستان‌ها و فضاهای سبز فراهم شده است.

نام‌فعالیت: **نهال دوستی**
جامعه‌هدف: **همه شهروندان**
تعداددرتهران: **۲۲ منطقه**

نوع فعالیت

از نیمه‌های فصل زمسـتان خبرهایی مبنی بر کاشت نهال مقابل منـازل و در باغچه‌ها به شـرط تماس با سـامانه ۱۳۷ شـهرداری منتشر شـد. این نهال‌ها همزمان با هفته درختکاری هم در پایگاه‌های مشخص رایگان توزیع می‌شوند.

ساخت‌وساز
مجوز بی‌دردسر

هزینه‌های ساخت‌وساز کم نیسـت؛ برای همین بسیاری از افراد سکونت در خانه‌های فرسـوده را به نوسازی ترجیح می‌دهند، اما مدیریت شـهری برای این گروه از جامعه هم طرح‌های تشویقی رایگان دارد.

نام‌فعالیت: **نوسازی بافت فرسوده**
جامعه‌هدف: **املاک واقع در بافت‌های فرسوده**
تعداددرتهران: **۲۱ دفتر در همه مناطق**

نوع فعالیت

شهرداری تهران به آن دسته از شهروندانی که در بافت فرسوده سکونت دارند، تسهیلاتی را برای نوسازی ارائه می‌دهد که شامل یک تا ۲طبقه تشویقی به شرط تجمیع پلاک‌های ریزدانه تا ۲۵۰متر، وام با کمترین کارمزد و عوارض رایگان نوسازی است. افراد برای بهره‌مندی از این خدمات باید به دفاتر خدمات نوسازی مراجعه کنند.

۲۱ دفتر در همه مناطق مختلف به جز مناطق ۳، ۶، ۸، ۱۹، ۲۱ و ۲۲ وجود دارد.

ورزشی
تندرستی عمومی

هزینه های شرکت در کلاس ها و دوره های ورزشی معمولا بالاست اما مدیریت شـهری زمینه ای را فراهم کرده تا مردم بتوانند از خدماتی مانند ورزش صبحگاهی زیر نظـر مربی تا انجام فوتبال در زمین های چمن و حتی گاه شنا در استخرهای شناخته شده به شکل رایگان بهره مند شوند.

نام‌فعالیت: **ورزش صبحگاهی**
جامعه‌هدف: **بانوان**
تعداددرتهران: **۶۱۷ ایستگاه شهروندی**

نوع فعالیت

ورزش صبحگاهی بانوان در بوسـتان‌ها و گاه در حیاط مدارس، داخل مجموعه‌های سربسته و... انجام می‌شود. در بیشتر ایسـتگاه‌ها این ورزش به‌صورت تخصصی و زیرنظر مربی انجام می‌شود. این مربیان کارت مربیگری دارند و شهروندان هزینه‌ای پرداخت نمی‌کنند.

نام‌فعالیت: **فوتبال برای همه**
جامعه‌هدف: **علاقه‌مندان به فوتبال**
تعداددرتهران: **۳۵۴ محله**

نوع فعالیت

برای آن دسته از شهروندانی که دسترسی به زمین چمن ندارند، با هماهنگی سـازمان ورزش شهرداری تهران، شهرداری مناطق و سراهای محله زمینه‌ای فراهم شده تا در طول هفته علاقه‌مندان بـه فوتبال بتوانند از این زمین‌ها به طور رایگان استفاده کنند. برای استفاده از زمین هم کافی است به مدیر محله مراجعه کنند و درخواست بدهند.

۱۲۳ ایستگاه تندرستی

در شهر وجود دارد که شهروندان می‌توانند زیرنظر مربی آموزش‌دیده حرکات اصلاحی و ورزشی را انجام دهند.

۲۰ روز

در هر فصل رانندگان خودروها می‌توانند بدون پرداخت عوارض وارد طرح محدوده کنترل آلودگی هوا شوند، ولی برای تردد بیشتر باید عوارض بپردازند.

۱۸۰۰ تومان

حداقل کرایه خطوط اتوبوس‌های تندروست که درصورت خرابی دستگاه کارتخوان اتوبوس‌ها، کرایه رایگان می‌شود.

۲۳۲۳ بوستان

در شهر تهران وجود دارد که شهروندان پایتخت می‌توانند از امکانات تفریحی، ورزشی و فضاهای بازی‌شان رایگان استفاده کنند.

یک مرکز معاینه فنی

در ۲ماه آینده راه‌اندازی می‌شود که برای نخستین‌بار در آن بخش تخصصی تاکسی آغاز به کار می‌کند. این معاینه فنی برای تاکسی‌ها رایگان خواهد بود.

۲ زمین بازی

مخصوص کودکان اتیسم در منطقه۲ تهران ایجاد شده است. این زمین‌های بازی با توجه به شرایط کودکان مبتلا به اتیسم در بوستان‌های نهج‌البلاغه و جاوید ساخته شده است.

آسیب‌های اجتماعی
پایتخت بدون آسیب

معتادی که خانواده رهایش کرده و در شهر آواره شده، فردی که خانه و کاشانه‌اش را از دست داده و بی‌خانمان شده، کودکی که برای کسب درآمد مجبور به کارکردن است و... همگی می توانند از خدمات رایگان استفاده کنند تا شهری بدون آسیب داشته باشیم.

نام‌فعالیت: **مددسرا**
جامعه‌هدف: **افراد بی‌خانمان**
تعداددرتهران: **۲۰ مرکز**

نوع فعالیت

اسکان، معاینه توسط پزشـک، تغذیه و مشاوره رایگان ازجمله خدمات مددسراهاست و در موارد خاص و تکرار حضور فرد، درصورت نیاز به بهزیستی برای بهره‌مندی از خدمات معرفی می‌شود.

نام‌فعالیت: **یاورشهر**
جامعه‌هدف: **اقشار آسیب‌پذیر**
تعداددرتهران: **۹ مرکز**

نوع فعالیت

تا یک سال پیش معتادان و افراد بی‌خانمان با زخم باز، مشـکل اعصاب و روان، سـن کم یا حتی کهنسال در گرمخانه‌هـا و مددسـراها جایگاهی نداشـتند، اما با راه‌اندازی مراکزی به‌عنوان یاورشـهر، حالا از خدمات رایگان مانند مددسراها بهره‌مند می‌شوند.

نام‌فعالیت: **پایگاه خدمات اجتماعی**
جامعه‌هدف: **زنان خودسرپرست و بدسرپرست، کودکان کار و خیابان، کودکان فرار، افراد بی‌خانمان، ازکارافتاده، در شرف طلاق، خشونت دیده و نیازمند خدمات درمانی و مشاوره‌ای**
تعداددرتهران: **۱۱ مرکز**

نوع فعالیت

در مراکز علاوه بر شناسایی و برپایی کلاس‌های آموزشی رایگان برای گروه هدف، افراد از خدمات مشاوره فردی، خانواده، تحصیلـی و ترک اعتیاد با توجه به نیازشـان بهره‌مند می‌شوند. ساعت فعالیت هم ۸ تا ۱۷ است.

نام‌فعالیت: **پویاشهر**
جامعه‌هدف: **کودکان در معرض آسیب**
تعداددرتهران: **۲۴ مرکز**

نوع فعالیت

پیشگیری، روان‌شناختی و توانمندسازی از مهم‌ترین فعالیت‌های مراکزی است که به کودکان و خانواده آنها به‌ویژه کودکان کار خدمات اجتماعی می‌دهد. این مراکز توسـط سـازمان‌های مردم‌نهاد تخصصی با همکاری شهرداری تهران اداره می‌شود.

حمل‌ونقل عمومی
سفر با خیال آسوده

گرچه هزینه یک سفر کوتاه در شهر تهران چند هزار تومانی آب می‌خورد، اما اگر افراد با خدمات مدیریت شـهری آشـنا باشند می‌توانند از این امکانات هم رایگان بهره‌مند شوند.

نام‌فعالیت: **کارت بلیت منزلت**
جامعه‌هدف: **سالمندان**
تعداددرتهران: **۳ ایستگاه**

نوع فعالیت

افراد متقاضی این خدمت درصورت داشتن سن بالای ۶۵سال و کارت منزلت، می‌توانند به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک شـهر مراجعه و کارت خود را از ایستگاه‌های مترو (ایستگاه‌های واقع در متروی امام خمینی(ره)، تئاترشهر و صادقیه) دریافت کنند. پس از دریافـت کارت بلیت، در دوره‌های بعدی فقط متقاضی برای شارژ مراجعه می کند.

نام‌فعالیت: **کارت بلیت اقشار خاص**
جامعه‌هدف: **ایثارگران، افراد دارای معلولیت و تحت پوشش بهزیستی و کمیته امداد**
تعداددرتهران: **۳ ایستگاه**

نوع فعالیت

متقاضیان ایـن کارت بلیت‌ها بـرای بهره‌مندی از خدمات رایگان اتوبوس و متـرو می‌توانند با همراه داشتن کارت ایثارگری، بنیاد شهید، کمیته امداد و بهزیستی به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک شهر برای ثبت‌نام مراجعه کنند و کارت خود را از ایستگاه‌های معین بگیرند.

نام‌فعالیت: **کارت بلیت دانش‌آموزی**
جامعه‌هدف: **دانش‌آموزان ۱۰ تا ۱۸ سال**
تعداددرتهران: **۸ مرکز**

نوع فعالیت

برای آن دسته از دانش‌آموزانی که مسیر رفت‌وآمدشان با اتوبوس و متروست، کارت بلیتی تدارک دیده شده که برای دریافت آن می‌توانند با مدارک شناسایی شامل عکس، کارت ملی و کارت شناسایی به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک شهر مراجعه کنند.

فرهنگی، آموزشی
یادگیری بدون هزینه

برای آن دسته از افرادی که به کتابخوانی علاقه‌مند هستند، اما خرید کتاب‌های جدید برایشان مقدور نیست و حق عضویت کتابخانه‌ها برایشان بالاست و خانواده‌هایی که موزه‌گردی و تماشای آثار هنری برایشان جذاب است یا حتی می‌خواهند با شیوه‌های امداد و نجات آشنا شوند، همه امکانات مهیاست.

نام‌فعالیت: **کارت منزلت**
جامعه‌هدف: **جهاندیدگان بالای ۶۵ سال**
تعداددرتهران: **۱ مرکز**

نوع فعالیت

به‌عنوان کارت شناسایی برای سالمندان بالای ۶۵سال و افراد بازنشسته، صادر می‌شود و افراد می‌توانند از خدمات رفاهی مانند استخرها، مراکز فرهنگی و آموزشی، کتابخانه‌ها، حمل‌ونقل و برنامه‌های کانون‌های فرهنگسرای رسانه استفاده کنند.

ثبت‌نام از طریق سایت manzelat.farhangihonari.ir به‌صورت آنلاین

نام‌فعالیت: **بازدید موزه‌ها**
جامعه‌هدف: **تمام شهروندان**
تعداددرتهران: **۸ مرکز**

نوع فعالیت

۱۱ موزه و خانه‌موزه زیرنظر سازمان فرهنگی، هنری شهرداری تهران وجود دارد کـه از این تعداد بازدیـد از برخی مانند موزه عکاسـخانه شـهر، هنرهای دینی امام علی(ع)، سـندوزی، شهیدبهشتی، بازار، مطهری، شـهید چمران و عکاسخانه شهر رایگان است و می‌توان با موزه‌ها و خانه‌های چهره‌های شناخته‌شده کشور آشنا شد.

نام‌فعالیت: **نگارخانه**
جامعه‌هدف: **همه گروه‌های سنی**
تعداددرتهران: **۲۸ نگارخانه ۲ خانه‌موزه**

نوع فعالیت

علاوه بر هنرمندان که امکان نمایش آثارشان در نگارخانه‌ها با کمترین هزینه وجود دارد و گاه رایگان است، علاقه‌مندان به هنرهای عکاسی، نقاشی، خط و... می‌توانند از نگارخانه‌های سازمان فرهنگی هنری هم رایگان بازدید کنند.

نام‌فعالیت: **باشگاه ۱۰۰تایی‌ها**
جامعه‌هدف: **نوجوان و به‌ویژه دوره متوسطه اول و دوم**
تعداددرتهران: **۹۵ کتابخانه**

نوع فعالیت

علاقه‌منـدان به کتـاب به‌ویژه دانش‌آمـوزان مقطع تحصیلی متوسـطه با عضویت در باشـگاه به نشانی https://bk100.farhangsara.ir می‌توانند برای یک سال از کتابخانه‌های سـازمان فرهنگی رایگان اسـتفاده کنند و همزمان از تخفیف‌های ویژه خرید کتاب نیز بهره‌مند شوند.

نام‌فعالیت: **عضویت در کتابخانه**
جامعه‌هدف: **همه شهروندان**
تعداددرتهران: **۹۵ کتابخانه**

نوع فعالیت

سـازمان فرهنگی، هنری شـهرداری تهران بـرای رونق کتابخوانی و تشویق شهروندان زمینه‌ای را فراهم کرده تا اگر فردی در سالروز تولدش به یکی از کتابخانه‌های این مجموعه مراجعه کند، بتواند رایگان عضو کتابخانه شـده و نه‌تنها از امکانات سالن مطالعه، بلکه امانت کتاب‌ها هم بهره‌مند شود.

نام‌فعالیت: **شهر آماده**
جامعه‌هدف: **کودکان تا بزرگسالان**
تعداددرتهران: **۲۲ منطقه**

نوع فعالیت

ستاد مدیریت بحران در پویش شهر آماده، برنامه‌های آموزشی رایگانی شامل برگزاری کارگاه‌های آموزشی اطفای حریق، امداد و نجات و... برای شهروندان تدارک دیده است.

دیدگاه

چتر حمایتی برای توانیابان

توجه به نیازهـای معلولان و افراد کم تـوان و ایجاد فرصت‌هـای برابر برای زندگی بهتـر، جزو ضروریات مدیریت شهر و از ویژگی‌های شهر سالم و ایمن است. بر همین اساس شهرداری تهران به‌منظور ارائه خدمات مطلوب و تسهیل حضور افراد معلول در جامعه، امکانات ویژه‌تری برای تردد این افراد و بهره‌مندی آنها از خدمات تفریحی - ورزشـی فراهم کرده است که برخی از آنها رایگان یا با اعمال تخفیف‌های مناسب به توانیابان ارائه می‌شود.

سامانه حمل‌ونقل رایگان

سـامانه حمل‌ونقل ویژه معلولان و جانبازان، یک سیستم حمل‌ونقل شهری اسـت که اواخر سـال ۱۳۹۲ راه‌اندازی شد تا شـاید بخشـی از مشـکلات رفت‌وآمد افراد دارای معلولیت کاسته و متعاقب آن شـرایط حضور این افراد در شهر فراهم شـود. این سـامانه که با ۵۰ دستگاه خودروی ون ویژه و ۲۵ دسـتگاه اتوبوس مناسب‌سـازی شـده کار خود را آغاز کـرد، طی سـال‌ها تقویت شـد و امکاناتش افزایش یافت. تازه‌ترین اقدام که مربوط به اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ است، ۲۰دستگاه ون ویژه مناسب‌سازی شده، به این ناوگان افزوده شـد. خدمات ایـن خودروها گاهی به‌صورت دربسـتی اسـت و ون‌های مناسب‌سـازی شده برای ۲ تا ۳ نفر ویلچرنشین و ۴ نفر همراه طراحی شده‌اند. تسـهیل تردد معلـولان در حیطه وظایف شـرکت واحد تعریف شـده و افراد دارای معلولیت برای استفاده از ون‌ها باید در سامانه ۶۳۰۵ عضو شـوند تا براساس اولویت و نوع درخواست، شرکت واحد اتوبوسرانی به آنها خدمت‌رسانی کند. در حال حاضر این سـامانه با ۱۴۱دستگاه اتوبوس و ون ویژه معلولان و سرویس مدرسـه دانش‌آموزان معلول به بیش از ۴هزار مشترک سـاکن در گوشه و کنار پایتخت خدمت‌رسانی می‌کند.

اختصاص سهمیه طرح ترافیک

از آنجا که بیشتر مراکز درمانی و خدمات پزشکی در داخل محدوده طرح ترافیک قرار دارند و وسایل حمل‌ونقل عمومی برای استفاده افراد کم توان مناسب‌سازی نشده‌اند، اختصاص سـهمیه طرح ترافیک به معلولان از اولویت‌های مدیریت شهری برای تسهیل تردد این افراد است. از این‌رو خودروهای پلاک ویلچـر، نیازی بـه پرداخت عوارض طـرح ترافیک ندارند و ترددشـان در محدوده طرح ترافیک، رایگان است. علاوه بر این مالکان خودروهای پـلاک ویلچر نیاز به ثبت نام و ورود اطلاعات‌شـان در سـایت «تهران من» ندارند. خانواده‌ها و افرادی که دارای معلول هسـتند برای دریافت پلاک ویلچـری و بهره‌مندی از طرح ترافیـک رایگان لازم کافی اسـت به بهزیسـتی مراجعه کنند و برگـه تأییدیه معلولیت بگیرند.

توقف حاشیه‌ای

یکی دیگر از کاربردهای پلاک ویژه معلولان یا پلاک ویلچری، استفاده از خدمات پارک حاشیه‌ای رایگان برای تسهیل تردد در شهر است. این موضوع با توجه به کمبود جای پارک در کلانشهری مثل تهران یک امتیاز ویژه به‌حساب می‌آید. در سال‌های اخیر پارکینگ‌های حاشیه‌ای ویژه افراد کم توان، با تابلوهایی در کنار معابر به‌ویژه نقاط پرتردد و شلوغ شهر نشان‌گذاری شـده و درصورتی که خودروهای پلاک عادی بدون توجه به این تابلوها در ایـن پارکینگ توقف کنند تا ۱۰۰هزار تومان جریمه می‌شوند و ممکن است خودروی‌شان به پارکینگ منتقل شود.

خدمات ورزشی

ساخت ۳مجموعه ورزشـی مجهز ویژه جانبازان و معلولان حکایت از این دارد که شـهرداری در تلاش اسـت تا نقش خود را در ارتقـای کیفیـت امکانات و خدمات ورزشـی برای ورزشـکاران جانباز و معلول ایفـا کند. مجموعه‌های ورزشی قمربنی هاشم(ع) در منطقه ۲۰، مجموعه حضرت ابوالفضـل(ع) در منطقه ۲۲ و باشـگاه ورزشـی حضرت ابوالفضل(ع) در منطقـه ۱۵ خدمات ورزشـی رایگان و با کیفیت به شهروندان دارای معلولیت ارائه می‌دهد. همچنین سـایر مجموعه‌های ورزشی شـهرداری تهران در مناطق ۲۲گانه پایتخت تخفیف‌های مناسب برای استفاده جانبازان و معلولان از خدمات مجموعه درنظـر گرفته‌اند. این میان ۹مجموعه از مجموعه‌های ورزشـی پایتخت برای استفاده از افراد کم توان مناسب‌سـازی شـده‌اند. امکان دسترسی به سرویس‌های بهداشتی بدون پله، رختکن و رمپ، تعبیه کابین‌های ویژه برای رفاه حال گروه‌های خاص، قرار گرفتن دوش‌ها در سطح همکف و ورودی و خروجی‌های بدون پله ازجمله اقداماتی است که برای مناسب‌سازی این مجموعه‌ها انجام شده است.

کارت بلیت الکترونیک

صدور کارت بلیت الکترونیک برای تـردد رایگان با مترو و اتوبوس‌های شهری یکی دیگر از خدمات مدیریت شهری به توانیابان است. معلولان زیرنظر سازمان بهزیستی با ثبت‌نام و بارگذاری مدارک در سامانه صدور بلیت الکترونیک به نشانی eticket.tehran.ir می‌توانند بلیت رایگان دریافت کنند. مدت اعتبار کارت بلیت‌های الکترونیک این افراد یکساله است و پس از پایان اعتبار با ثبت درخواست در سامانه تمدید می‌شود.